

Reprodukcija i samoreprodukcija profesije u Republici Hrvatskoj

Biškup, Josip

Source / Izvornik: **Glasnik za šumske pokuse, posebno izdanje: Annales pro experimentis foresticis editio peculiaris, 1993, 4, 347 - 356**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:108:367996>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-17**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Forestry and Wood Technology](#)

JOSIP BIŠKUP

SAMOREPRODUKCIJA I REPRODUKCIJA ŠUMARSKE PROFESIJE U REPUBLICI HRVATSKOJ

SELF-REPRODUCTION AND REPRODUCTION OF FORESTRY PROFESSION IN THE REPUBLIC OF CROATIA

Prispjelo: 29. XII 1992.

Prihvaćeno: 22. II 1993.

Sociologija profesije posljednjih se desetljeća u svijetu znatno razvila. Utvrđeno je kolika je u pojedinim zemljama samoreprodukcija pojedinih profesija, a kolik je dotok u profesiju iz drugih socijalnih grupa. Također su otkrivene zakonitosti dotoka kadrova iz nižih društvenih slojeva.

Koristeći se američkom, engleskom i domaćom literaturom o toj problematici, istražili smo pomoću znanstvenog upitnika kako teče proces samoreprodukcije i reprodukcije šumarske profesije u Republici Hrvatskoj.

Uvodno u našem članku eksplicirali smo što se u sociologiji smatra pod pojmom profesija. Zatim smo prezentirali podatke iz svjetske literature o toj problematici i rezultate naših istraživanja.

Budući da se u svjetskoj sociološkoj literaturi pod pojmom »profesija« misli samo na visokokvalificirane stručnjake, za razliku od poluprofesijske ili zanimanja, istraživali smo kako se odvija reprodukcija šumarske profesije gledano putem školovanja tih stručnjaka na razini fakulteta.

Istražili smo, stoga, socijalno porijeklo studenata šumarstva Šumarskog fakulteta u Zagrebu, njihov socijalni status i kvalifikacijsku strukturu njihovih roditelja.

Istraživanja, koja smo obavili, pokazuju da samoreprodukcija šumarske profesije nije u nas naglašena kao kod nekih drugih profesija (26%).

Ključne riječi: šumarska profesija, reprodukcija, samoreprodukcija

UVOD – INTRODUCTION

Početkom dvadesetog stoljeća brojni istraživači utvrdili su da za produktivnost u proizvodnji nisu odlučujući samo strojevi nego mnogo više ljudi. Već 1910. godine postojao je »studij morala poduzeća«.

»Radilo se o neobjašnjenom pojavu: uvodenjem modernih strojeva rad je postao neuporedivo lakši i jednostavniji, a radnik je istovremeno bio krajnje nezadovoljan i nezainteresiran za rad unatoč svim poznatim stimulansima, uključujući i plaću« (Haladin 1983).

Münsterberg, Wagat, Walther i drugi istraživači te problematike utvrdili su da su socijalni problemi u osnovi individualni problemi.

Konačno, 1924. godine Elton Mayo proveo je opsežna istraživanja u Hawthorneu (hotornski eksperimenti) i otkrio je X-faktor koji utječe na proizvodnju. Otkriven je utjecaj na rad ljudskog faktora koji se temelji na stavovima pojedinca prema radu.

Dakle, utvrđeno je da i društvene znanosti mogu umnogome dati svoj doprinos razvoju svih struka, pa i šumarske. U novije vrijeme prilog toj problematiki daje sociologija profesije, odnosno sociologija struke (npr. sociologija rada u šumarstvu).

Zanimanje za profesiju u sociologiji ima dugu tradiciju. Klasici sociološke misli H. Spencer, E. Durkheim i M. Weber situirali su profesije u širi kontekst globalnih teorija.

U Velikoj Britaniji i SAD-u (T. Parsons, R. K. Merton, A. W. Gouldner) počinju 1960-ih godina sociološka istraživanja profesije.

Klasično obrazovanje stvaralo je intelektualce, a njihova je osnovna karakteristika shvaćanje onoga što je opće, zajedničko u društvu i prirodi.

Specijalist je naprotiv ograničen na određeni segment stvarnosti. Cilj je ipak specijalističkog obrazovanja da osposobljava i za shvaćanje općega na sektoru svog bavljenja. Dakle, teorijsko znanje stoji u osnovi profesionalnog obrazovanja.

»Profesije se baziraju na posjedovanju racionalno strukturiranog znanja o nekom području stvarnosti koje se institucionalizira kroz obrazovni proces, ali tek onda kada to znanje postane funkcionalno važno za društvo« (Šporer 1990).

U kolokvijalnom govoru ne pravi se razlika između pojmova profesija, zvanje i zanimanje. Međutim, zvanje označava obrazovanje koje je pojedinac stekao u toku školovanja, a zanimanje označava posao koji pojedinac obavlja kao svoju svakodnevnu radnu aktivnost kojom osigurava sredstva za život.

»Termin profesija u sociološkom smislu definirat ćemo kao zanimanje koje ima monopol nad nekim kompleksnim dijelom znanja i praktičnih vještina za koje je potrebno dugotrajno školovanje, tzv. visoko obrazovanje, te tako postaje jasno prepoznatljivo u društvu. Primjena tog znanja i vještina mora biti nužno za funkcioniranje suvremenog društva. Što članovi neke profesije znaju i mogu učiniti, izuzetno je važno i nitko drugi ne zna, ne može i ne smije činiti« (Šporer 1990).

Svakodnevni rad profesije nije rutina nego rješavanje problema. Profesija mora biti u stanju da teorijsko znanje svoje struke primijeni na rješavanje svakodnevnih problema u području svoje djelatnosti.

Srednje stručne i obrtničke škole osposobljavaju svoje učenike za zanimanje, a visokoškolske obrazovne institucije provode profesionalno obrazovanje.

»Duljina obrazovanja i treninga za neku profesiju znači veće znanje iz čega proizlazi i veći profesionalni autoritet i obrnuto. Dakle, stupanj organiziranosti institucija za profesionalno obrazovanje pokazuje nam stupanj razvijenosti neke profesije kao i stupanj opće profesionalizacije u nekom društvu« (Šporer 1990).

Iz rečenoga nije teško zaključiti da se šumarska profesija regrutira putem studija na Šumarskom fakultetu, a školovanje za šumarsko zanimanje (tehničar, lugar, sjekač itd.) odvija se na srednjoškolskoj razini.

Istražili smo, stoga, kako teče proces regrutacije i samoregrutacije za šumarsku profesiju u Republici Hrvatskoj. Utvrdili smo iz kojih društvenih slojeva se upisuju studenti na Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, tj. kakvo je socijalno porijeklo naših studenata šumarstva, a zatim kolik je stupanj obnavljanja šumarske profesije

iz redova same te profesije, dakle. koliko posto studenata ima roditelje zaposlene u šumarstvu.

Komparativne analize s drugim profesijama daju našim rezultatima plastičniju dimenziju i određuju mjesto na skali samoreprodukcije šumarske profesije.

METODE RADA – METHODS OF WORK

Naše istraživanje nismo postavili na osnovi uzorka, kao što je uobičajeno u sociologiji, nego smo se koristili metodom cenzusa (popisa), tj. skupili smo podatke od svih studenata šumarstva sva četiri godišta koji su dolazili na nastavu u toku školske godine 1990/91. Naime, koristili smo se metodom cenzusa jer je ta metoda pouzdanija nego uzorak koji bismo formirali na relativno maloj populaciji. Želja nam je bila da rezultati budu maksimalno validni.

Verifikaciju dobivenih podataka obavili smo ponovljenim postupkom godinu dana poslije.

Kao instrumentom za prikupljanje podataka služili smo se anketom pomoću znanstvenog upitnika, a obradu podataka proveli smo kompjutorski, primjenjujući uobičajene statističke i sociometrijske metode prilagođene za istraživanja u našim uvjetima.

Nakon što smo »izlistali« odgovore ispitanika (utvrđivanje frekvencija pojedinih klasa odgovora i postotaka pojedinih klasa) izračunali smo aritmetičku sredinu frekvencija i utvrdili smo značajnost razlike odgovora na razini X^2 - testa i koeficijenta kontingencije (Ck).

Da bismo dobili plastičniju sliku pozicije šumarske profesije koristeći se metodom komparacije i monografskom metodom, komparirali smo dobivene pokazatelje s rezultatima sličnih istraživanja u svijetu i u nas. Usporedili smo i rezultate dobivene u naša dva istraživanja.

Naša populacija obuhvatila je 372 ispitanika u istraživanju 1990/91. školske godine i 290 ispitanika 1991/92. školske godine.

»Upravo činjenica da je društvena zbilja dinamična i promjenljiva prisiljava sociologe da u jednom trenutku »zaustave« te procese, da ih »snime« i da tu »sliku« sačuvaju za generacije koje dolaze« (Biškup 1991).

Dakle, nova istraživanja mogu dati drukčije rezultate, ali oni ukazuju više na dinamiku zbilje nego što bi opovrgli prethodne rezultate.

REZULTATI ISTRAŽIVANJA RESULTS OF INVESTIGATIONS

Studenti, budući profesionalci, u većini se zemalja regrutiraju iz viših društvenih slojeva stanovništva, ali ne toliko s obzirom na imovinski status roditelja koliko s obzirom na stupanj obrazovanja roditelja, tj. radi se o socioprofесионалном obnavljanju.

U Velikoj Britaniji djeca roditelja s visokim obrazovanjem čine 43% upisanih studenata na fakultete, a njihov je udio u cjelokupnoj populaciji te dobi 15-20% (Haralambos 1989).

U Danskoj omladina između 14 i 20 godina, koja nije obuhvaćena školovanjem, pet puta je veća kod kategorije radnika s nižim obrazovanjem (H u s e n 1975).

Istraživanja, koja su provedena u Republici Hrvatskoj, potvrđuju takav trend i u nas. Najviše studenata regrutira se iz viših socijalnih slojeva žitelja, ali ne toliko s obzirom na zanimanje oca koliko s obzirom na stupanj očeva obrazovanja (S e r d a r i P r e v i š i ć 1977). Međutim, novija istraživanja pokazuju da je udio radničke djece u studentskoj populaciji povećan, dok je udio djece seljaka u stalnom smanjenju, i to brže nego što se smanjuje broj poljoprivrednog stanovništva u aktivnom stanovništvu Republike Hrvatske (Š p o r e r 1990).

Naša istraživanja daju ponešto drukčiju sliku. Broj studenata šumarstva porijeklom sa sela vrlo je velik, a postotak studenata šumarstva čiji je otac radnik (21.3%) za deset je posto manji u odnosu na prosjek Hrvatske.

Ratne prilike utjecale su na zaposlenost očeva, pa se broj studenata kojih očevi nisu ni radnici ni seljaci povećao za blizu 20% i čak je za 8.6% veći od prosjeka Hrvatske, a postotak očeva koji su bili seljaci smanjio se s 21.1% prije rata na 8.8% u 1992. godini.

SOCIJALNO PORIJEKLO STUDENATA SOCIAL BACKGROUND OF FORESTRY STUDENTS

Diploma nekog fakulteta garantira određeno znanje, određenu kvalitetu njegovih završenih kadrova. Kvaliteta raznih sveučilišta i fakulteta u Republici Hrvatskoj različita je, pa se stratifikacija odvija po kriteriju sveučilišta i fakulteta, a ne samo diplome. Zbog toga je važno ne samo što studirati nego i gdje studirati.

Izbor studija i buduće profesije u svezi su sa socijalnim porijeklom studenta. Naime, studenti iz obitelji višeg obrazovanja preferiraju prirodoslovno-matematičke i medicinske fakultete, a studenti iz kategorija očeva s nižim obrazovanjem opredjeljuju se u većoj mjeri za poljoprivredne, šumarske, tehničke i fakultete društvenih znanosti. Otac svakoga sedmog studenta na medicini i prirodoslovno-matematičkim znanostima ima završenu specijalizaciju, magisterij ili doktorat znanosti, dok je kod ostalih studenata takav tek svaki šezdeseti otac.

Tabl. 1. Struktura studenata prema obrazovanju oca (%) – Proportional structure of students as to their father's education

Obrazovanje oca Fater's education	Hrvatska Croatia	Sveučilište – University				Šumari – Foresters
		Zagreb	Split	Rijeka	Osijek	
Do 3 razreda Up to 3. form	10.6	6.1	11.1	11.8	17.0	13.2
4 – 8 razreda 4. – 8. form	24.4	19.4	25.3	24.3	32.8	4.8
Obrtnička škola Cruft school	23.3	18.9	19.9	21.4	22.2	25.3
Srednja škola Secondary school	17.3	18.5	16.8	19.1	13.7	21.5
Viša škola Highest education	12.7	14.1	14.0	12.7	8.5	12.1
Fakultet University studies	11.2	18.3	9.6	8.1	4.2	19.6
Spec., magist., dokt. Specialisation, M. S. and Dr.	2.3	4.3	1.6	1.1	0.6	3.5
Nepoznato Unknown	1.2	0.3	1.7	1.5	1.0	0

Dakle, iz tablice se vidi da ne postoje velike razlike u stupnju obrazovanja očeva. U prvoj klasi su oni očevi koji nisu završili ni četverogodišnju osnovnu školu i statistika ih smatra nepismenima. Iznenaduje da više od 10% studenata u Republici Hrvatskoj ima nepismenog oca, a studenti šumarstva imaju čak 13.2% nepismenih očeva i samo je prosjek Sveučilišta u Osijeku nepovoljniji (17%).

Druga klasa – 4 do 8 završenih razreda osnovne škole – znatno se razlikuje kod šumara u odnosu na druge komparativne elemente. Samo 4.8% studenata šumarstva ima oca u toj klasi, a prosjek svih sveučilišta u Republici Hrvatskoj iznosi 24.4%.

Naprotiv, sa završenom obrtničkom školom ima očeva najviše kod šumara. Više od četvrtine svih studenata šumarstva ima očeve kvalificirane radnike (25.3%).

I na srednjoškolskoj razini imaju studenti šumarstva najviše očeva (21.5%). S višom školom kreće se postotak oko prosjeka, ali zato naši studenti imaju najviše očeva s fakultetom i visokom školom (19.6%). I očeva sa specijalizacijom, magistriranjem ili doktoratom imaju studenti šumarstva iznad prosjeka, jer samo na Sveučilištu u Zagrebu ima takvih očeva više. Dakle, studenti šumarstva imaju najviše očeva bez završene osnovne škole i sa završenim fakultetom.

Detaljnijom analizom izvodimo ove zaključke:

1. Gornji podaci vrlo su znakoviti jer zadnje dvije klase znače reprodukciju visokostručnih kadrova u šumarstvu. Ako te dvije klase zbrojimo, izlazi da će 22.1% studenata šumarstva, ako diplomira, zadržati status roditelja, tj. neće se znatno popeti na društvenoj ljestvici. Oni koji iz te grupe ne bi završili studij, pali bi na društvenoj ljestvici.

2. Srednju društvenu pokretljivost možemo promatrati tako da zbrojimo treću, četvrtu i petu klasu, tj. dobivene podatke za očeve kvalificirane i visokokvalificirane djelatnike, one sa srednjom školom i one s višom školom. Kod šumara to iznosi 58.9% svih očeva, a prosjek Republike Hrvatske iznosi 50.3%. Dakle, gotovo 60% svih studenata šumarstva, kad diplomiraju, naćinit će na društvenoj ljestvici »skok srednjeg dometa«, tj. popet će se za 1 do 3 društvena sloja.

3. »Skok visokog dometa« naćinit će studenti ćiji oćevi nemaju završenu osnovnu školu (13.2%) i oni koji imaju očeve sa završenom osnovnom školom (4.8%). To je nešto iznad svjetskog trenda gdje taj skok iznosi oko 12%.

Istraćujući, dalje, dobivene rezultate, željeli smo utvrditi postoji li statistićki signifikantna razlika između kvalifikacija očeva i majki studenata šumarstva.

Ustanovili smo da je $X^2 = 11.3778$, uz tri stupnja slobode (SS-3), što znaći da razlika između kvalifikacija majki i očeva postoji, ali da ona nije naglašena. To potvrćuje i koeficijent kontingencije ($C_k = 0.2969$) iz kojega se vidi da veza postoji, ali nije odviše naglašena, tj. da postoji slaba veza.

Razlika u stupnju obrazovanja očeva i majki naših studenata naglašena je izrazito samo u klasi 4, jer toj klasi pripada 42% očeva studenata šumarstva i samo 20% majki. Dakle, ima mnogo manje majki sa završenim fakultetom, visokom školom, specijalizacijom, magisterijem i doktoratom znanosti nego što je to slućaj s oćevima studenata šumarstva Šumarskog fakulteta u Zagrebu.

SAMOREPRODUKCIJA ŠUMARSKE PROFESIJE SELF – REPRODUCTION OF FORESTRY PROFESSION

Na regrutaciju za profesiju utjeće ugled, prestiž i status profesije u drućstvu. Kontrola »ulaska« u profesiju provodi se pomoću »numerus claususa« i selekcije studenata.

Nama je bilo interesantno istraćiti koji su motivacijski faktori koji su utjecali na studente da upišu studij šumarstva. Na našem Fakultetu prva istraćivanja problema motiviranosti za studij šumarstva obavljena su prije drugoga svjetskog rata. Tada je utvrćeno da je 58.3% studenata upisalo studij šumarstva iz idealistićkih (intrinzićnih) pobuda, a iz materijalnih samo 17.5% (N e i d h a r d t 1940).

Naša istraćivanja pokazuju da se na tom planu malo izmijenilo. Intrinzićne motive navelo je 57.1% naših ispitanika. Da bismo utvrdili koji su to faktori koji su utjecali na naše studente da izaberu studij šumarstva, tj. šumarsku profesiju, u anketi smo postavili signifikantna pitanja. Odgovore donosimo tablićno.

Tab. 2. Motivi izbora studija šumarstva – Motivation in choosing forestry studies

Opis Description	Frekvencija (f) Frequency	Postotak (%) Percentage
1. Iz ljubavi prema prirodi, šumi i profesiji – Love towards nature, forest and forestry	117	31.5
2. Zbog sigurnoga materijalnog položaja – Financial security	72	19.4
3. Zbog zanimljivosti studija šumarstva – The profession is interesting	58	15.6
4. Iz nužde Necessity	25	6.7
5. Zbog tradicije u obitelji Tradition in family	19	5.1
6. Zbog ugleda profesije The profession is respectable	17	4.6
7. Nema razloga (da se nešto studira) No reason	16	4.3
8. Bez odgovora No answer	48	12.9
TOTAL	372	100

Dakle, kao što se vidi iz prethodne tablice, najviše je onih studenata šumarstva koji su upisali taj studij iz ljubavi prema prirodi, šumi ili profesiji (31,5%). Po brojnosti na drugom su mjestu oni studenti koji su upisali taj studij zbog sigurnoga materijalnog položaja (19,4%).

Prvoj klasi mogli bismo pribrojiti i treću koja glasi da su se studenti upisali na studij šumarstva »zbog zanimljivosti studija« (16%), pa bi onda te dvije klase iznosile 47,5% svih odgovora.

Iako peta klasa »zbog tradicije u obitelji« i šesta »zbog ugleda profesije« nisu statistički signifikantne, jer svaka iznosi manje od pet posto, i te dvije klase možemo sumirati pa onda dobivamo da one ukupno iznose 9,6% svih odgovora. Posebno je znakovito ako te dvije klase zbrojimo s prvom i trećom, jer smo na taj način sumirali intrinzične (duhovne) vrijednosti koje iznose u našem slučaju 57,1% svih odgovora..

Odgovori s negativnim predznakom su »iz nužde«, »nema razloga« i »bez odgovora«, što ukupno iznosi čak 23,9% odgovora. Prirodno, to su odgovori onih koji su upisali studij da nešto studiraju i onih koji su se razočarali u studiju jer studij nije ono što su očekivali.

Ipak, kao što smo vidjeli, studenti naglašeno preferiraju intrinzične vrijednosti, a u mnogo manjoj mjeri ekstrinzične (materijalne) vrijednosti, a to je suprotno općem mišljenju i u skladu je s općim stavovima svih studenata, uključujući i studente društvenih znanosti.

Dobiveni rezultati ovih istraživanja u skladu su s podacima koliko je studenata šumarstva upisalo željeni studij. Utvrdili smo tada da je 77.7% studenata šumarstva upisalo željeni studij, a ostali su upisali studij šumarstva kao neželjeni studij ili kao drugi izbor. Na hrvatskim sveučilištima željeni studij upisuje oko 76% studenata.

Samoreprodukciju šumarske profesije utvrdili smo na taj način što smo studentima ispitanicima postavili pitanje: U kojoj djelatnosti rade Vaši roditelji?

Na temelju odgovora studenata dobili smo podatak da je 1991. godine u šumarskoj struci bilo zaposleno 44 (11.8%) očeva ispitanika, a 1992. bilo je zaposleno 47 (16.2%) očeva naših studenata. Majki je u šumarstvu zaposleno mnogo manje. U prvom ispitivanju bilo ih je 9 (2.4%), a u drugom tek 10 (3.4%). Ukupno (očeva i majki) bilo je 1991. zaposleno u šumarstvu 53 (14.2%), a 1992. godine 57 (19.6%).

Dakle, samoreprodukcija šumarske profesije, prema dobivenim pokazateljima, nije naglašena. Ona iznosi manje od 20 posto, tj. manje od 20 posto studenata šumarstva potječe iz obitelji koje imaju jednog ili oba roditelja zaposlena u šumarskoj struci. Trend je pozitivan jer je u prvom istraživanju samoreprodukcija iznosila 14.2%, a godinu dana poslije 19.6%.

Segmentarnom analizom utvrdili smo da su 1992. godine 24 studenta imala očeve diplomirane inženjere šumarstva i nijednu majku, a to iznosi 8.37% svih ispitanika.

Dakle, samoreprodukcija šumarske profesije vrlo je niska.

ZAKLJUČCI - CONCLUSIONS

Kabinet za sociologiju Šumarskog fakulteta u Zagrebu u okviru Zavoda za istraživanja u šumarstvu od 1978. godine provodi sociološka istraživanja u šumarstvu Hrvatske. Istraživački zadatak »Ljudski faktor u djelatnostima šumarstva« obuhvaća i istraživanja koja se odnose na šumarsku profesiju.

Budući da se pod pojmom »profesija« u sociologiji misli na visokostručne kadrove, istraživali smo kako se odvija »regrutacija« (obnavljanje) i »samoregrutacija« šumarske profesije. Da bismo to utvrdili, istražili smo koliko studenata šumarstva ima jednog ili oba roditelja zaposlena u šumarskoj struci. Zatim, utvrdili smo koliko studenata ima roditelje s visokom školskom spremom, a posebno u kojem stupnju se odvija samoobnavljanje profesije, tj. koliki postotak studenata ima roditelje diplomirane inženjere, a koliki je dotok studenata iz drugih socijalnih grupacija.

Anketiranje pomoću znanstvenog upitnika proveli smo u dva navrata, i to 1991. godine (N-372) i 1992. (N-290). Ispitanici nisu birani pomoću uzorka nego je proveden cenzus, tj. ispitanici su svi studenti šumarstva koji redovno dolaze na nastavu.

Na temelju analize podataka zaključili smo da se samoregrutacija, tj. samoobnavljanje šumarske profesije odvija na razini 8,4%. Preciznije rečeno to znači da samo u tom postotku studenti šumarstva imaju roditelje diplomirane inženjere šumarstva. Na temelju komparativne analize zaključujemo da je samoobnavljanje šumarske profesije vrlo nisko.

Ako dovedemo u vezu 917 inženjera šumarstva zaposlenih u šumarstvu Republike Hrvatske s podatkom da samo 24 studenta na sve četiri godine studija ima oca šumarskog inženjera, onda izlazi da je to samo 2.6%. Ako taj postotak pomnožimo s deset (40 godina radnog staža), izlazi da bi samoobnavljanje iznosilo 26% ukupne populacije inženjera šumarstva, a to je upola manje nego kod nekih drugih profesija (medicina, pravo).

LITERATURA – BIBLIOGRAPHY

- Biškup, J., 1991: Studenti šumarstva 1990/91. Šumarski fakultet, Zavod za istraživanja u šumarstvu, Zagreb, 74 pp.
Biškup, J., 1992: Studenti drvne tehnologije 1990/91. Šumarski fakultet, Zagreb, 72 pp.
Haladin, S., 1983: Industrijska sociologija. Sveučilište u Zagrebu. Fakultet građevinskih znanosti, Zagreb, 196 pp.
Husen, T., 1975: Social Influences on Educational Attainment. Organisation for Economic Cooperation and Development, Paris, 179 pp.
Neidhardt, N., 1940: Motivi za studij šumarstva, Šumarski list, Zagreb, str. 525.
Previšić, Z., & Serdar, V., 1977: Studentska omladina danas. Centar društvenih djelatnosti SSOH, Zagreb, 1978, 78 pp.
Šporer, Z., 1990: Sociologija profesija: HSD, Zagreb, 148 pp.

JOSIP BIŠKUP

SELF-REPRODUCTION AND REPRODUCTION OF FORESTRY PROFESSION IN THE REPUBLIC OF CROATIA

Summary

By studying the data analysis, we decided that the self-recruiting, i. e. self-reproduction of forestry profession is developing at the level of 8.4%. More precisely, only this percentage of forestry students have parents who have graduated from forestry studies at the University. Through comparative analysis we come to the conclusion, that self-reproduction of the forestry profession is very low.

Out of 917 engineers working in the forestry of the Republic of Croatia, only 24 students in all four years of studies have fathers who are forestry engineers – which is only 2.6%. If this percentage is multiplied by ten (40 years of working life), the result is that self-reproduction would amount to 26% of the total population of forestry engineers – which is by half less than with some other professions (medicine, law).

The conclusion is that the remaining supply of forestry engineers comes from
a) forestry occupation,
b) other occupations.

We have established that out of the total student population, there are 11.2% of students whose parents work in forestry but with qualification at a lower level than University education.